

Butlletí

DEL

CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA

ANY IV

OCTUBRE-DESEMBRE 1894

N.º 15

CONDICIONS DE LA PUBLICACIÓ

Preus de subscripció: Pels socis residents, per semestre, una pesseta: per any, dugas pessetas; pels socis delegats (pagant per anyadas, á la bestreta), quatre pessetas; pel públich (idem), cinch pessetas. Los números solts y los tomos d'anys passats, ab augment de preu.

Punts de subscripció: En Barcelona, local del CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA (Paradis, 10, segon), y llibreteria d'Alvar Verdaguer (Rambla del Mitj, 5).

Redacció y Administració: Barcelona, carrer de Paradís, 10, y Llibreteria, 21, segon.

SECCIÓ D'EXCURSIONS

UNA EXCURSIÓ Á LONDRES

CONFERENCIAS AB EXPOSICIÓ DE FOTOGRAFIAS

(Acabament)

QUARTA

(Dia 15 de Febrer de 1894)

Museus: Britànich, de Pinturas, de South Kensington, d'Historia Natural (Zoological Gardens), de Belhnal Green.

Exposicions particulars. Diversions: lo diumenge.

Encontorns de Londres: lo Palau de Cristall de Sydenham, Greenwich, los jardins de Kew, Hampton Court, Windsor Castle.

Lo *Museu Britànich* (*British Museum*) està instalat avuy en un vast edifici quadrangular que s'alça al NO. d'Holborn en lo *Great Russell Street*. És construcció enterament moderna (1823-1852), d'estil neo-grech, que, sens

COVA PREHISTORICA EN LA VALL DE SERBES

Senyor President del CENTRE EXCURSIONISTA

Amich y senyor meu: Desde petit havia ohit anomenar la plana d'Ancosa, però no la coneixia de vista.

Llegint un dia, fa anys, una obra del P. Fidel Fita (*Restos de la declinación cèltica*) me cridà l'atenció lo que diu: que lo nom *Ancosa* és de la llengua cèltica, y que significa *cova*.

Preguntí un dia á algun habitant de les immediacions d'aquella plana si, en efecte, hi havia en aquesta alguna cova, á fi de confirmar l'explicació del P. Fita, y me contestà que sí, que hi havia no una, sinó varies coves.

Més tart poguí fer una ràpida excursió per aquell país. Me cridà molt l'atenció qu'una gran casa de pagès propia de mon amich D. Pau Guixà s'anomena *Les Esplugues*. Es sabut qu'*espluga*, que ve del llatí *spelunca*, significa també *cova*. En aquesta excursió vegí los indrets ahont estàn les coves, però no'm vagava per poderles visitar.

Posteriorment, en una de mes peregrinacions al vehí santuari de Sant Magí, feta en familia, y especialment ab mon nevot reverent Esteve Puig, desde el citat santuari, anarem á veure una de les coves situada devall de la plana d'Ancosa, en lo trench vertical que té la plana en la banda del nort; de manera que si s'obrís una xemeneya vertical dintre de la cova, lo cim surtiria en la metexa plana d'Ancosa; si bé la boca ò entrada de la cova dóna á la vall contigua á la dita plana per la banda del nort. Donchs la boca de la cova y la cova tota està de cara al nort. En aquesta visita no lograrem més resultat que satisfer la curiositat: no veniam preparats per fer cap excavació.

Finalment, lo dia 25 de Setembre d'aquest any, lo citat

nevot y lo qui suscriu marxàrem de Santa Coloma, en companyia de nostre amich D. Pau Guixà, decidits á escorcollar la cova mitjansant les necessaries excavacions, que començàrem l'endemá dematí. Los tres citats, acompanyats de dos pagesos armats de magall y axada, envers les vuit del matí del dia 26 férem excavacions en totes direccions dintre de la cova, qu'és coneguda ab lo nom de *Vall de Serbes*, qu'és lo d'una masia propera, les quals donaren per resultat la troballa de fragments de ceràmica y de varios òssos d'animals conforme á la nota que segueix:

1.^r Ceràmica primitiva. La pasta és grossera, conté abundancia de grossos grans d'arena silícea. L'obra era feta á mà y no al torn. Gruix dels fragments, uns 8 milímetros. En tres fragments, que devian esser d'un metex vas, s'hi veuhen multitut de partícules que brillan ab color metàlich, com si fossin llimadures d'aram ò de bronze. Lo color de la pasta és negre en uns fragments y en altres rogench.

2.ⁿ Dos fragments de ceràmica tant grossera com l'anterior. Formavan part d'un gros vas, de forma semblant á les nostres olles de dues anses. Entre lo coll y lo cos, en l'angle que forma lo derrame del primer ab lo cos, hi hà un grosser cordó ab estries espirals. La pasta és negra, com de sutja, granulosa (los grans són d'arena), però tant de dins com de fòra la superficie és rogenca, efecte, pot ser, de la cocció en lo forn. Semblan troços d'una olla treballada al torn.

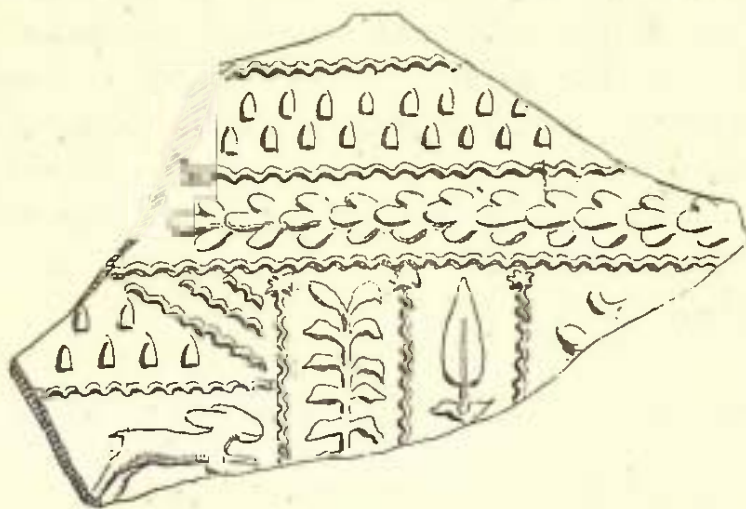
3.^r Tres fragments de ceràmica de pasta enterament negra, tant en les superficies interior y exterior com dintre, en la metexa pasta. L'una cara és pulida y llustrosa. Pasta mitjanament fina.

4.¹ Ceràmica de pasta blavosa: pasta fina, treballada al torn. N'hi hà un fragment qu'és com si fos l'octava part d'una cassoleta de 11 centímetres de diàmetre quan era sencera, finament obrada de totes parts. Los altres fragments semblan testos de cantis de Verdú finament obrats

de fòra, però no de dintre. La profunditat en que's trobaren allunyan la sospita de que fossin cantis de Verdú, com semblan á primera vista.

5.^t Ceràmica roja, color de mini; pasta fina. Hi hà un troç d'un plat que quan era sencer devia tenir uns 40 centímetres de diàmetre.

6.e Ceràmica emporitana. Es un hermós fragment de

Fragment de ceràmica roja, molt fina, trobada en la cova de Vall de Serbes
(tamany natural)

Comparis ab lo segon vas emporità (pàg. 237)
y lo primer fragment (pàg. 245) de *El Ampurdán*, d'en Pella y Forgas

7 centímetres per 4 d'amplada, ple de dibuxos en baix relleu, del metex estil, y pot ser de la metexa fàbrica d'ahont procedex lo segon vas emporità que'ns dona en Pella y Forgas en sa obra *El Ampurdán*, pàgina 237, y lo fragment primer de la pàgina 245. Compari los gravats d'en Pella ab lo dibux que li envio adjunt, encare que fet á corre-cuyta.

7.e Ceràmica rogenca decorada ab grossera pintura de color roig més fosch.

8.^u Ceràmica rogenca no decorada. Hi hà un troç de plat fondo d'uns 11 centímetres de diàmetre. Pasta fina.

9.e Fragment d'algun gran vas que podria esser una

àmfora romana, atès lo gruix y la qualitat de la pasta. Lo diàmetre del vas (ò àmfora) devia esser de 30 centímetres.

10. Ceràmica alarb. Es rogenca, però envernçada de dintre y de fòra, ab restos evidents de reflexos metàlics en la part interior de lo que seria un platet.

Es de creure que quan als habitants de la cova s'els trencava un plat ò un vas, llensavan los trossos fòra. Los fragments trobats dintre, hi quedarian potser per haverse barrejat ab la terra remoguda, ja pels habitants, ja per llurs animals. No dupto que furgant en l'extensió de pòchs metres devant de la cova, se trobarian molts troços dels vasos á qui pertanyian los altres troços trobats. Però com aquets bastan per provar que la cova fou habitada desde temps remotíssim, no cal més excavacions.

Afectíssim servidor de vostè,

JOAN SEGURA, PBRE.

Santa Coloma de Queralt, 9 Octubre de 1894.

Dia 8 Novembre: Sessió preparatoria de l'excursió á Vallgorguina y als dòlmens de *Pedra Gentil* y *Pedra Arca*. Lectura d'una Memoria, escrita per D. Arthur Osona, referent á una excursió á Collsacabra.

Dia 6 Desembre: Sessió preparatoria de l'excursió á Carme, Orpí y Miralles. Lectura d'un treball del soci delegat á Santa Coloma de Queralt, Mossèn Joan Segura, sobre el descobriment de la cova prehistòrica de la Vall de Serbes, que publiquem en aquest BUTLLETÍ.

Dia 13 Desembre: Sessió preparatoria de l'excursió á Santa Coloma de Cervelló á l'objecte de visitar la colonia fabril del senyor D. Eusebi Güell y Bacigalupi, soci protector del CENTRE. Lectura d'un treball sobre *La Dança Maçabra en la India*, escrit pel soci D. Joseph Brunet y Bellet.

Totas aquestas sessions las presidí lo senyor D. Francisco de S. Maspons y Labrós, president del CENTRE.

Lo dia 15 de Novembre tingué lloch una sessió extraordinaria, en la que D. Pere Pagès donà lectura de la Memoria d'una excursió al monastir de Sant Pere de Casserras, y el Sr. Galbany d'altre á Sant Llorens del Munt.

JUNTA GENERAL

Tingué efecte lo dia 27 de Desembre, baix la presidencia del Sr. Torres y Reyató. L'elecció, que fou molt nombrosa, dongué per resultat la reelecció del Sr. Maspons y Labrós com á president, la del Sr. Vintró com á tresorer, y la dels vocals senyors Cardona y Canals, essent també elegit vocal lo Sr. Torres (Cèsar A.), y secretari segon lo Sr. Palet y Barba.

Per consegüent, la Junta Directiva quedà constituïda de la següent manera: prèssident, D. Francisco de S. Maspons; vis-president, D. Jacinto Torres y Reyató; tresorer, D. Juli Vintró y Cassallachs; vocals, D. Joan Cardona, D. Emili Canals, D. Miquel Sastre, D. Carlos de Bofarull, D. Pere Pagès y D. Cèsar A. Torres; secretari primer, D. Joseph Galbany y Parladé; y secretari segon, D. Domingo Palet y Barba.